

Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru – Vhodný rámec pre transparentnosť podnikov**(stanovisko z vlastnej iniciatívy)**

(2017/C 075/03)

Spravodajkyňa: **Vladimíra DRBALOVÁ**

Rozhodnutie plenárneho zhromaždenia	21. január 2016
Právny základ	článok 29 ods. 2 rokovacieho poriadku stanovisko z vlastnej iniciatívy
Príslušná sekcia	sekcia pre hospodársku a menovú úniu, hospodársku a sociálnu súdržnosť
Prijaté v sekcii	29. november 2016
Dátum schválenia v pléne	14. december 2016
Plenárne zasadnutie č.	521
Výsledok hlasovania (za/proti/zdržali sa)	219/3/14

1. Závbery a odporúčania

1.1. Výbor považuje za zásadné, aby boli podniky transparentné, a podporuje všetky iniciatívy smerujúce k dlhodobej udržateľnosti a predvídateľnosti podnikania. Transparentnosť je dôležitá pre všetky zainteresované strany, ako aj pre samotné podniky, a to z hľadiska zlepšenia ich renomé a zvýšenia dôvery zo strany pracovníkov, spotrebiteľov a investorov.

1.2. Výbor uznáva, že väčšina podnikov pôsobiacich v EÚ je naozaj transparentná, ale vzhľadom na viaceré škandály z posledného obdobia sa ukázalo, že je potrebné, aby sa transparentnosť zlepšila a stala sa celkovo súčasťou udržateľnej stratégie podnikov. Pre čoraz viac investorov a akcionárov sú určujúce nielen ukazovatele ziskovosti podnikov, ale aj ukazovatele kvality v oblasti ich sociálnej zodpovednosti⁽¹⁾, ktoré prispievajú k znižovaniu sociálnych rizík a zaručujú ich udržateľný rozvoj. Aby bolo možné uspokojiť potreby podnikov a ostatných zainteresovaných strán, informácie by mali byť relevantné a z hľadiska ich získavania musia byť nákladovo efektívne.

1.3. Výbor poznamenáva, že vlády členských štátov by mali podniky motivovať a nabádať k tomu, aby transparentnosť ponímali ako prínos, pretože predstavuje dobrú príležitosť aj z hľadiska podnikania, a mali by ich pri plnení týchto požiadaviek podporovať.

1.4. Výbor sa domnieva, že je potrebné zamerať sa na účelnosť a rozsah poskytovaných informácií a zároveň aj na ich kvalitu a spoľahlivosť. Proces zvyšovania transparentnosti by sa mal orientovať ako na dosiahnuté výsledky, tak aj na proces podávania správ a zverejňovania informácií. Podávanie správ by sa malo zameriavať na budúcnosť, ako aj na informovanie o doterajšej výkonnosti.

1.5. Výbor odporúča, aby Komisia stanovila ďalšie kroky, vďaka ktorým by mohli podniky splniť svoje povinnosti spojené s transparentnosťou a zároveň si udržať konkurencieschopnosť na svetovom trhu.

1.6. EHSV vo všeobecnosti chápe, že malé a stredné podniky fungujú v odlišných podmienkach. Pravidlá pre ne by sa preto mali zjednodušiť, aby sa im umožnilo podávať správy vhodnejším spôsobom s cieľom zaistiť plnú transparentnosť. EHSV víta projekt budovania kapacít, ktorý má MSP pomôcť čeliť týmto výzvam.

⁽¹⁾ COM(2011) 681 final.

1.7. Výbor sa domnieva, že každá ďalšia iniciatíva v oblasti zverejňovania informácií by sa mala zameriavať na skutočné informačné potreby zainteresovaných strán, mala by zahŕňať spoločný súbor ukazovateľov a zároveň by mala zohľadňovať druh podniku a odvetvie, v ktorom tento podnik pôsobí.

1.8. Výbor zdôrazňuje, že sociálna zodpovednosť podnikov a politika transparentnosti sú je v rámci podniku neúčinné, ak do nich nie sú zapojení zamestnanci, ktorí by sa preto mali zúčastňovať na konzultáciách so sociálnymi partnermi.

1.9. Cieľová skupina podnikového výkazníctva sa zväčšuje a o aspekty podnikových záležitostí sa zaujíma čoraz viac zainteresovaných strán. Výbor preto považuje za dôležité vyhodnotiť súčasný model podávania správ a zabezpečiť, aby zodpovedal svojmu účelu.

2. Všeobecný kontext

2.1. V roku 2010 Komisia zverejnila **oznámenie, ktoré obsahovalo 50 návrhov, ako zlepšiť vnútorný trh**. K spoločnému úsiliu musia prispieť aj podniky, a to tým, že preukážu svoju zodpovednosť a transparentnosť voči zamestnancom a akcionárom, ako aj celkovo voči spoločnosti. Komisia zdôraznila, že riadenie podnikov sa môže ešte viac skvalitniť, najmä pokiaľ ide o zloženie a diverzitu správnych rád vrátane zastúpenia žien, s cieľom zlepšiť zamestnanosť, podnikanie a obchodovanie ⁽²⁾. Podnikateľská etika a hodnoty boli uznané ako príspevok k hospodárskemu oživeniu.

2.2. V roku 2011 Komisia zverejnila oznámenie o **obnovennej stratégii EÚ pre sociálnu zodpovednosť podnikov na roky 2011 – 2014** ⁽³⁾, v ktorom nanovo definuje sociálnu zodpovednosť podnikov ako „zodpovednosť podnikov za ich vplyv na spoločnosť“. Jedným zo základných prvkov tejto stratégie sa stal akčný plán, ktorý presadzuje začlenenie podávania správ o finančných a sociálnych otázkach.

2.3. Výbor prijal v roku 2012 stanovisko na tému obnovennej stratégie EÚ pre sociálnu zodpovednosť podnikov ⁽⁴⁾ (SZP), v ktorom zdôraznil, že v ťažkej hospodárskej a politickej klíme poskytuje politická iniciatíva SZP príležitosť na vytvorenie pozitívneho vzťahu s podnikateľskou sférou. Je dôležité si uvedomiť rôzne pohnútky činnosti spojenej so SZP. V oznámení sa popisujú rôzne výhody, ktoré by sa mali vo väčšej miere podporovať spolu s príkladmi osvedčených postupov, aby bolo možné informovať a podporovať podniky v ich snahe o intenzívnejšiu angažovanosť v rámci SZP.

2.4. Výbor vypracoval v uplynulých rokoch viacero stanovísk, na ktoré sa v tomto stanovisku odkazuje. V uvedených stanoviskách sa zdôrazňuje význam sociálnej zodpovednosti podnikov, ich transparentnosti, zverejňovania nefinančných informácií a zapojenia príslušných zainteresovaných strán – investorov, spotrebiteľov, zamestnancov a ich odborárskych zástupcov, mimovládnych organizácií – do tohto procesu. V predložennom stanovisku by sa chcel výbor zamerať na vhodný rámec pre celý tento proces.

3. Za sociálne zodpovedné a transparentné podniky

3.1. Hospodárska kríza z roku 2008 a jej sociálne dôsledky do určitej miery negatívne ovplyvnili dôveru občanov voči podnikom. Pozornosť verejnosti a investorov sa zamerala na spoločenské a etické správanie sa podnikov. Viac zainteresovaných skupín sa v súčasnosti zaujíma o viaceré aspekty podnikových záležitostí.

3.2. Investori chcú transparentnosť a kontrolu nad svojimi investíciami a chcú vedieť, aký vplyv majú ich peniaze – v negatívnom či pozitívnom smere – na životné prostredie a spoločnosť. Medzi najdôležitejšie zdroje nefinančných informácií pre investorov sú správy o udržateľnosti, resp. sociálnej zodpovednosti podnikov a výročné správy. Kvalitatívne vyhlásenia o politike sú síce z hľadiska posúdenia finančnej odmeny dôležité, ale za zásadné sa považujú kvantitatívne kľúčové ukazovatele výkonnosti.

⁽²⁾ COM(2010) 608 final.

⁽³⁾ COM(2011) 681 final.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 229, 31.7.2012, s. 77.

3.3. Pracovníci sú prvými obeťami podnikov, ktoré nevenujú veľkú pozornosť právnym predpisom a svojej nedostatočnej transparentnosti. Avšak práve zamestnanci zohrávajú kľúčovú úlohu pri rozvoji podnikov: závisí od toho istota ich zamestnania, mzda, zdravie aj pracovné podmienky. Majú právo požadovať transparentnosť a byť informovaní a zapojení do rozhodovania, ktoré sa týka finančnej situácie a sociálnych, environmentálnych a hospodárskych politík v príslušných podnikoch.

3.4. Spotrebitelia si želajú transparentnosť a očakávajú ju v niektorých konkrétnych oblastiach, ktoré sú pre nich dôležité. Je určite v záujme podnikov, pokiaľ ide o ich vzťahy s ďalšími zainteresovanými stranami (pracovníci, občania a spotrebitelia), aby uplatňovali politiku transparentnosti. Často to jednoducho znamená poskytovať zákazníkom fakty a umožniť im, aby nakupovali na základe informovaných rozhodnutí. V konečnom dôsledku to budú práve tieto podniky, ktoré získajú lojálnosť informovanejších zákazníkov⁽⁵⁾. Veľmi citlivou oblasťou je v tomto smere potravinársky priemysel. Z najnovšieho výskumu Strediska pre integritu potravín (Centre for Food Integrity, CFI)⁽⁶⁾ vyplýva, že väčšia transparentnosť vedie k zvýšeniu dôvery spotrebiteľov voči potravinám a predstavuje jasnú cestu, ako ju dosiahnuť.

3.5. V dôsledku globalizácie má veľa obchodných partnerov a zainteresovaných strán záujem o viac informácií týkajúcich sa širšieho spektra podnikových záležitostí z väčšieho počtu krajín.

3.6. Transparentnosť vytvára dôveru a podniky dôveru spoločnosti potrebujú. Avšak často existuje zásadný rozdiel medzi tým, čo občania očakávajú, a tým, čo vnímajú ako realitu správania sa podnikov. Takýto rozdiel je na jednej strane často spôsobený príkladmi nezodpovedného správania sa niektorých podnikov a na strane druhej prípadmi niektorých podnikov, ktoré zveličujú svoje environmentálne a spoločenské zásluhy. K tomuto nepomeru prispieva aj nedostatočná informovanosť časti občanov o úspechoch podnikov a problémoch, s ktorými sa pri svojej činnosti stretávajú.

3.7. **Z tohto dôvodu začala Európska komisia v roku 2009 organizovať sériu seminárov zameraných na transparentnosť podnikov.** Európske podniky vnímali tento krok pozitívne ako dobre načasovanú iniciatívu práve v období krízy, keď transparentnosť a sociálna zodpovednosť podnikov mohli všeobecne pomôcť obnoviť dôveru verejnosti voči podnikaniu, ktorá bola tiež do určitej miery poškodená pretrvávajúcou hospodárskou krízou. Iniciatíva bola zameraná na jednotlivé skupiny zainteresovaných strán (zamestnávateľia, odbory, mimovládne organizácie, médiá). Prieskum mal slúžiť Komisii ako východiskový materiál, na základe ktorého by vypracovala ďalšie kroky.

3.7.1. Ponaučenia vyplývajúce z tejto iniciatívy:

- Mnohé podniky už dosiahli pozitívne výsledky v oblasti transparentnosti. Sociálna zodpovednosť podnikov je teraz súčasťou obchodnej stratégie podnikov.
- Prístup k informáciám je dôležitý pre rôzne zainteresované strany, ktoré si však vyžadujú rôzne informácie na rôzne účely. V jednotlivých sektoroch sú rozličné podmienky a potreby.
- Rozdielne názory prevládajú najmä v súvislosti s kľúčovými ukazovateľmi výkonnosti. Väčšina iných zainteresovaných strán v členských štátoch uprednostňuje jasné kľúčové ukazovatele vrátane pracovných a environmentálnych otázok. Z hľadiska podnikania je potrebná flexibilita a jeden model pre všetkých nie je správnym riešením.
- Schopnosť poskytovať informácie predstavuje pre MSP zásadnú otázku. V prípade širokého spektra zainteresovaných subjektov, pričom každý z nich požaduje iné informácie a má odlišné očakávania, môže byť administratívna záťaž podnikov vysoká.
- Proces transparentnosti by sa mal zameriavať na dosiahnuté výsledky, ako aj na proces vypracovania správ a zverejňovania informácií. Sociálna zodpovednosť podnikov by sa mala začleniť do obchodných stratégií a podávanie integrovaných správ je jedným zo spôsobov, ako to urobiť.

⁽⁵⁾ <https://www.visioncritical.com/5-brands-employed-transparency-marketing-and-won/>.

⁽⁶⁾ A clear view of transparency and how it builds consumer trust, Výskum združenia spotrebiteľov z roku 2015, Stredisko pre integritu potravín (CFI).

- Transparentnosť a prax zverejňovania správ o sociálnej zodpovednosti podnikov predstavuje dodatočnú výhodu pre podniky a ich zamestnancov, cieľovú skupinu, ktorej sú určené ich výrobky a služby, t. j. spotrebiteľov a občanov, ako aj pre investorov.

4. Komisia sprísňuje požiadavky týkajúce sa transparentnosti a zverejňovania nefinančných informácií

4.1. Komisia v stratégii EÚ v oblasti sociálnej zodpovednosti podnikov uvádza, že zverejňovanie sociálnych a environmentálnych informácií vrátane informácií týkajúcich sa klímy môže podporiť spoluprácu so zainteresovanými stranami a identifikáciu závažných rizík spojených s udržateľnosťou. Ide o dôležitú zložku zodpovednosti, ktorá môže prispieť k budovaniu dôvery verejnosti voči podnikom. Aby bolo možné uspokojiť potreby podnikov a ostatných zainteresovaných strán, malo by ísť o relevantné informácie.

4.1.1. Komisia takisto uznáva, že čoraz viac spoločností zverejňuje sociálne a environmentálne informácie. Malé a stredné podniky často takéto informácie oznamujú neformálne a dobrovoľne. Z odhadov jedného zdroja vyplýva, že približne 2 500 európskych podnikov zverejňuje správy o sociálnej zodpovednosti alebo trvalej udržateľnosti, čo EÚ stavia do pozície celosvetového lídra ⁽⁷⁾.

4.2. Na základe iniciatívy Európskeho parlamentu predložila Komisia v roku 2013 legislatívny návrh týkajúci sa **transparentnosti sociálnych a environmentálnych informácií poskytovaných podnikmi zo všetkých odvetví** ⁽⁸⁾. Cieľom novely tzv. smernice o účtovníctve bolo stanoviť niektorým veľkým spoločnostiam (v súčasnosti ide približne o 6 000 spoločností a subjektov v EÚ) požiadavku zverejňovať relevantné nefinančné informácie o rozmanitosti vo výročnej správe.

4.2.1. V niektorých krajinách sa smernica transponuje do vnútroštátnej legislatívy po konzultácii s podnikmi, aby sa pri uplatňovaní smernice využila jej flexibilita, aby transpozícia nepresahovala rámec smernice, priniesla podnikom právnu istotu a zodpovedala reálnym požiadavkám podnikov. V tejto súvislosti EHSV vypracoval stanovisko ⁽⁹⁾, v ktorom zdôrazňuje právo využívať tento flexibilný a primeraný nástroj na zlepšenie komunikácie s akcionármi, investormi, zamestnancami a inými zainteresovanými stranami, a víta skutočnosť, že návrh sa týka len veľkých spoločností.

4.2.2. Komisia práve pripravuje nezáväznú usmernenia na podávanie nefinančných správ na základe výsledkov verejnej konzultácie. S cieľom uľahčiť následnú konzultáciu so zainteresovanými stranami ⁽¹⁰⁾ Komisia predstavila názorný podkladový dokument mapujúci hlavné zásady týkajúce sa zverejňovania nefinančných informácií. Vykazované nefinančné informácie by mali byť podstatné, spoľahlivé, vyvážené a zrozumiteľné, úplné a presné, strategické a zamerané na budúcnosť, zainteresované strany, konkrétny podnik a na odvetvie a takisto by mali byť kvalitatívne aj kvantitatívne a zároveň systematické.

4.3. V súlade so stratégiou Európa 2020, v rámci ktorej sa vyzýva na zlepšenie podnikateľského prostredia v Európe, Komisia zverejnila v roku 2014 **návrh smernice, ktorej cieľom je podporiť vytvorenie moderného a účinného rámca správy a riadenia spoločností pre európske podniky, investorov a zamestnancov** ⁽¹¹⁾, ktorý by zodpovedal potrebám dnešnej spoločnosti a meniacemu sa hospodárskemu prostrediu.

4.3.1. Návrh by mal prispieť k dlhodobej udržateľnosti spoločností v EÚ a dlhodobejšej perspektíve akcionárov zabezpečujúcej lepšie podmienky fungovania pre spoločnosti, s ktorých akciami sa obchoduje na regulovaných trhoch v EÚ. Výbor vo svojom stanovisku ⁽¹²⁾ zdôraznil, že návrh bude viesť k stabilnejšiemu a udržateľnejšiemu riadeniu podnikov a investičnému prostrediu v Európe, a takisto poznamenal, že podľa tvrdenia Komisie v jej hodnotení vplyvu spôsobia jej návrhy iba nepatrné zvýšenie administratívneho zaťaženia kótovaných spoločností. Pri hodnotení smernice bude potrebné túto rovnováhu posúdiť.

4.4. V októbri 2015 Komisia zverejnila novú stratégiu „Obchod pre všetkých: Smerom k zodpovednejšej obchodnej a investičnej politike“ prinášajúcu víziu o smerovaní politiky EÚ, v ktorej sa premieta potreba zodpovednejšej a transparentnejšej obchodnej politiky.

⁽⁷⁾ Pozri CorporateRegister.com (v angličtine).

⁽⁸⁾ COM(2013) 207 final.

⁽⁹⁾ Ú. v. EÚ C 327, 12.11.2013, s. 47.

⁽¹⁰⁾ Seminár so zainteresovanými stranami na tému nezáväzných usmernení týkajúcich sa zverejňovania nefinančných informácií, ktorý 27. 9. 2016 zorganizovalo v Bruseli GR FISMA (EK).

⁽¹¹⁾ COM(2014) 213 final.

⁽¹²⁾ Ú. v. EÚ C 451, 16.12.2014, s. 87.

4.4.1. V kapitole o obchodnej a investičnej politike založenej na hodnotách Komisia deklaruje posilnenie práv spotrebiteľov rozvojom iniciatív v oblasti sociálnej zodpovednosti podnikov a náležitej starostlivosti (*due diligence*) v celom výrobnom reťazci s dôrazom na dodržiavanie ľudských práv vrátane pracovných práv a na environmentálne aspekty hodnotových reťazcov. Komisia plánuje posilniť aspekt udržateľného rozvoja v dohodách o voľnom obchode.

4.4.2. Vo svojom stanovisku⁽¹³⁾ zameranom na dôstojnú prácu v globálnych dodávateľských reťazcoch výbor uvádza: „EHSV má veľa skúseností v oblasti udržateľnosti, účasti na vykonávaní a monitorovaní špecializovaných kapitol dohôd o voľnom obchode, so zapojením do širokej škály výborov občianskej spoločnosti, ktoré mu umožňujú navrhovať spravodlivú rovnováhu medzi nevyhnutnými požiadavkami právnych predpisov v oblasti ľudských práv a pracovných práv, transparentnosti, boja proti korupcii a potrebnou flexibilitou nadnárodných spoločností pri organizovaní a rozvíjaní ich globálnych dodávateľských reťazcov účinným spôsobom a s ohľadom na rôzne miestne pomery.“

4.4.3. Prísnejšie normy týkajúce sa zverejňovania správ o nefinančných záležitostiach by mohli byť dôležitou otázkou v rámci obchodnej politiky. Reguláciou na celosvetovej úrovni vrátane obchodných dohôd by sa mala zvýšiť transparentnosť pri zverejňovaní nefinančných informácií v krajinách, ako sú napríklad USA a Čína, aby sa európskym podnikom zabezpečili rovnaké podmienky.

4.4.4. EK chystá posilniť stimuly najmä pre nadnárodné spoločnosti v súvislosti s poskytovaním informácií o náležitej starostlivosti, **ambicióznejší prístup k ťažbe nerastov v oblastiach ovplyvnených konfliktom**⁽¹⁴⁾, vyhľadávanie nových oblastí pre posilnené partnerstvo pre zodpovedné hodnotové reťazce, zverejňovanie prehľadu správ podnikov o zodpovednom hodnotovom reťazci.

4.4.5. Vzhľadom na uplatňovanie Akčného plánu pre ľudské práva na roky 2015 – 2018⁽¹⁵⁾ možno očakávať nové požiadavky na podniky, aj pokiaľ ide o požiadavky EK týkajúce sa etického obchodu a podpory a ochrany ľudských práv. Rada pre zahraničné veci (jún 2016) vo svojich záveroch zdôraznila rozhodujúcu úlohu, ktorú má transparentnosť podnikania pre schopnosť trhov uznať, stimulovať a odmeňovať dodržiavanie ľudských práv.

4.5. V januári 2016 Komisia predložila **balík opatrení proti vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam**, ktorého cieľom je zabezpečiť účinné zdaňovanie a zvyšovanie transparentnosti daní.

4.5.1. Jednou zo sledovaných oblastí, ktorá **sa dotkne nadnárodných podnikov a skupín**, je tzv. **vykazovanie podľa jednotlivých krajín** (*country-by-country reporting*), t. j. povinnosť spracovať a finančnej správe odovzdať výkaz transakcií v skupine s údajmi o výnosoch, ziskoch, zaplatených daniach z príjmov a pod. Balík opatrení sa v tejto fáze vzťahuje na výmenu informácií medzi jednotlivými daňovými správami členských štátov.

4.6. Začiatkom apríla 2016⁽¹⁶⁾ Komisia navrhla, aby nadnárodné podniky zverejňovali osobitnú správu o daniach z príjmov, ktoré platia, ako aj ostatné príslušné daňové informácie. Nadnárodné podniky, či už so sídlom v EÚ alebo mimo nej, s konsolidovaným čistým obratom vyšším než 750 miliónov EUR budú musieť dodržiavať tieto dodatočné požiadavky na transparentnosť. Táto povinnosť sa vzťahuje aj na ich pobočky a dcérske spoločnosti. V tejto súvislosti výbor nedávno prijal stanovisko týkajúce sa boja proti daňovým únikom⁽¹⁷⁾, v ktorom nabáda Komisiu, aby bola ambicióznejšia pri vyžadovaní daňovej transparentnosti od podnikov, a to znížením spomenutého stropu 750 miliónov EUR alebo vypracovaním harmonogramu na jeho postupné znižovanie.

4.6.1. Komisia by však mala vziať do úvahy zásady vnútorného trhu EÚ a konkurencieschopnosť EÚ. Jednosmerné požiadavky v rámci EÚ by mohli viesť k neželaným vplyvom, pokiaľ by podniky mimo EÚ boli od tejto povinnosti oslobodené. Preto by sa táto povinnosť mala vzťahovať aj na podniky z krajín mimo EÚ, a to prostredníctvom rokovaní o medzinárodných obchodných dohodách.

⁽¹³⁾ Ú. v. EÚ C 303, 19.8.2016, s. 17.

⁽¹⁴⁾ JOIN(2014) 8 final.

⁽¹⁵⁾ SWD (2015) 144 final.

⁽¹⁶⁾ COM(2016) 198 final.

⁽¹⁷⁾ Ú. v. EÚ C 487, 28.12.2016, s. 62.

4.7. Európska komisia spolupracuje s ostatnými medzinárodnými organizáciami, ako je napríklad Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD), Medzinárodná organizácia práce (MOP), Svetová zdravotnícka organizácia (WHO) a Svetová banka, a posilňuje synergie s ich nástrojmi zameranými na dobrú správu a riadenie spoločností, transparentnosť a zodpovednosť podnikov⁽¹⁸⁾. Tieto nástroje sa pravidelne revidujú a na základe nich sa stanovujú požiadavky na zodpovednosť a transparentnosť podnikov v rámci ich politik v oblasti sociálnych vecí, životného prostredia a ľudských práv. Takisto podnecujú k prevencii a analýze rizík, ako aj vymedzovaniu opatrení v rámci náležitej starostlivosti. Tieto nástroje sú primárne určené nadnárodným spoločnostiam, ale majú slúžiť ako usmernenia pre spoločnosti pôsobiace na vnútroštátnej úrovni. Akákoľvek revízia týchto nástrojov by sa mala zameriavať predovšetkým na ich lepšie uplatňovanie.

4.8. Stupňujúce sa globálne a európske požiadavky na transparentnosť podnikov sa prenášajú na podniky pôsobiace v jednotlivých členských štátoch. Úlohou EK by malo byť riadiť a koordinovať politiky členských štátov EÚ a tým znižovať riziko odlišných prístupov⁽¹⁹⁾.

4.8.1. Stratégia Komisie v oblasti zodpovedného podnikania a odporúčania adresované členským štátom často vyvolávajú na vnútroštátnej úrovni domnienku, že zodpovedné podnikanie a transparentnosť má riadiť iba štát, ktorý má nad nimi vykonávať aj dohľad.

4.8.2. Podniky uznávajú, že sú hybnou silou transparentného a zodpovedného správania. Uznáva sa to aj v oznámení Komisie na tému Implementácia partnerstva pre rast a zamestnanosť: Európa ako pilier najvyššej kvality v oblasti podnikovej sociálnej zodpovednosti⁽²⁰⁾.

4.8.3. Prvoradou zodpovednosťou každého podniku je vytvárať hodnoty, a to nielen pre svojich akcionárov, ale aj zamestnancov, okolie a komunitu, a zároveň vytvárať a udržiavať pracovné miesta. Členské štáty by im preto mali vytvárať podmienky a podporovať ich v snahe byť zodpovednými a transparentnými.

5. Hľadanie vhodného rámca pre podnikové výkazníctvo

5.1. Výbor uznáva, že zverejňovanie nefinančných správ je veľmi dôležitou súčasťou podnikového výkazníctva, pretože pomáha vytvoriť úplný obraz o podnikových záležitostiach.

5.2. Regulačné podnikateľské prostredie sa pre podniky stáva čoraz zložitejším. S cieľom lepšie reagovať na potreby zainteresovaných strán treba stanoviť vhodný rámec podnikového výkazníctva a zároveň predchádzať zbytočnej administratívnej a finančnej záťaži. Je potrebné podporovať sociálnu zodpovednosť podnikov a transparentnosť a využívať ich ako príležitosť pre podniky v snahe zabrániť sociálnemu riziku a zabezpečiť ich vlastný trvalo udržateľný rozvoj.

5.3. Počas uplynulého desaťročia sa začala venovať väčšia pozornosť rôznym aspektom nefinančných informácií. Existuje niekoľko medzinárodných rámcov na zverejňovanie sociálnych a environmentálnych informácií vrátane globálnej iniciatívy pre podávanie správ (GRI – Global Reporting Initiative).

5.4. Otázka teda znie, či bude všetkým zainteresovaným stranám stačiť rovnaká správa, alebo budú potrebovať súbor správ. Malo by sa vypracovávať viacero rôznych správ alebo by mala existovať koncepcia jednotnej komplexnej správy, ako je napríklad koncepcia Core&More⁽²¹⁾, ktorú v roku 2015 navrhla Federácia európskych účtovníkov (FEE)?

5.5. V diskusií o budúcom podnikovom výkazníctve sa musia zohľadniť rozdiely v informačných potrebách jednotlivých skupín zainteresovaných strán, a to na základe veľkosti a charakteru oznamujúceho subjektu.

⁽¹⁸⁾ Smernica OECD pre nadnárodné spoločnosti, deklarácia MOP o zásadách týkajúcich sa nadnárodných podnikov a sociálnej politiky.

⁽¹⁹⁾ COM(2011) 681 final.

⁽²⁰⁾ COM(2006) 136 final.

⁽²¹⁾ The future for corporate reporting – creating the dynamic for change, FEE, október 2015.

5.6. Ako Európsky hospodársky a sociálny výbor uvádza vo svojom stanovisku na tému Zverejňovanie nefinančných informácií, Komisia bola vyzvaná na začatie alebo uľahčenie procesu zapojenia „viacerých zainteresovaných strán“⁽²²⁾ s cieľom lepšie vymedziť hlavné zásady a referenčné normy, ktoré uľahčia porovnateľnosť a z dlhodobejšieho hľadiska harmonizáciu.

5.6.1. Výbor už v tejto súvislosti zdôraznil, že je potrebné zakročiť proti poškodzovaniu podnikových hodnôt, ktoré spôsobuje myslenie v krátkodobom horizonte. Vo svojom stanovisku o spoluúčasti a zapojení zamestnancov⁽²³⁾ upozornil, že je potrebné ukázať cesty, ako by sa v súčasnosti prevládajúci prístup, teda jednostranne vytvoriť v podniku transparentnosť pre jeho akcionárov, dal vďaka európskej politike nahradiť širším chápaním podniku ako „udržateľnej spoločnosti“ v záujme dlhodobého rozvoja.

5.7. Aj v prípade, ak bude budúcnosť udržateľného podnikania silne prepojená so spoločenským prostredím a rešpektom k spotrebiteľovi, každá ďalšia iniciatíva v oblasti zverejňovania informácií by sa mala zamerať na skutočné potreby zainteresovaných strán.

V Bruseli 14. decembra 2016

Predseda
Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru
Georges DASSIS

⁽²²⁾ Ú. v. EÚ C 327, 12.11.2013, s. 47.

⁽²³⁾ Ú. v. EÚ C 161, 6.6.2013, s. 35.